

Het vuur slaat over

Noorderlicht
ROTTERDAM
dienst

Preek zondag 28 juni 2020
Voorganger: Jurek Woller

Preek

dienst 28 juni 2020, voorganger: Jurek Woller

Het vuur slaat over

Handelingen 8

Schriftlezing

We zijn bezig met een serie over Handelingen, hét boek over het begin van de kerk. Jezus vaart op naar de hemel, de heilige Geest komt in zijn plaats en zet van alles in gang: wonderlijke dingen gebeuren, veel mensen komen tot geloof, maar er zijn ook moeilijkheden. Vorige week ging het over het rechtzetten van misstanden in de voedselverdeling binnen de gemeente. Zeven mannen worden uitgekozen om dat te regelen, waaronder Stephanus en Filippus.

Stephanus verricht grote wonderen en tekenen, trekt de aandacht van de Joodse leiders en wordt na een oneerlijk proces gedood. Daarna wordt de gemeente op gewelddadige wijze vervolgd, en iedereen vlucht en verspreidt zich over Judea en Samaria, twee gebieden in het huidige Israël. Alleen de leiders van de kerk blijven in Jeruzalem.

De mensen op de vlucht verstoppen zich niet, maar verkondigen het woord van God. Zo ook Filippus. Hij belandt in Samaria, een gewaagde actie. Samaritanen en Joden waren niet bepaald vrienden. Honderden jaren geleden vormden ze samen het volk Israël, maar een deel splitste zich af, vermengde zich met andere volken en godsdiensten en vormde nu het Samaritaanse volk. Sindsdien is het nooit meer goed gekomen tussen de Joden en Samaritanen.

Maar Filippus gaat er naar toe. Laten we lezen.

Handelingen 8:4-25

Preek

Filippus gaat Samaria in, vertelt over Jezus, doet wonderen en in de stad barst een feest los. Er is grote vreugde in de stad. En dé lokale beroemdheid wordt zijn grootste fan. Mooi verhaal, toch? En tegelijk confronterend.

Denk maar eens na: wanneer heb jij voor het laatst gehoord over een stad waar de mensen dolblij zijn door iemand die over Jezus vertelt en wonderen doet? Het dichtst bij komt misschien Rotterdam in 2017. De stad is dolblij, want er is een wonder gebeurd: Feijenoord is kampioen. Maar ja, of Jezus daar nou veel mee te maken had?

Mijn eigen ervaring is, dat als ik ergens over Jezus begin, er een wat ongemakkelijke stilte valt. En als ik vertel over bijzondere dingen die ik heb meegemaakt, krijg ik vaak een sceptische blik.

Herken je dat? Je wilt iets moois delen, maar krijgt een kille reactie, waar iets uit spreekt van: waarom val je mij daar mee lastig? Of als je geluk hebt krijg je een lauwe reactie, in de trant van: mooi dat het jou goed doet. Je geloof met anderen delen is vaak frustrerend. Dus doe je het maar niet.

En dan lees je zo'n verhaal van Filippus die een stad in vuur en vlam zet met het goede nieuws van Jezus Christus, die wonderen doet en mensen dolblij maakt. En de mensen hangen aan zijn lippen. Hoe kan dat nou? Toen wel, nu niet.

Is het misschien zo dat dit soort dingen alleen in de Bijbel gebeuren? Dat er een korte periode was waar bijzondere dingen gebeurden, die netjes zijn opgeschreven en that's it? Ik denk het niet. Ook nu gebeuren er wonderen: genezing, bevrijding. Ook in Rotterdam. En kijk eens naar een land als China: ondanks onderdrukking door de overheid groeit de kerk explosief.

Het boek Handelingen is niet een afgesloten boek van een bijzondere periode in de kerk. Het is boek met een open einde. En in dat open einde leven we nu. Je zou het ook het tijdperk van de heilige Geest kunnen noemen.

Die heilige Geest is dé hoofdpersoon van boek Handelingen. Niet lang nadat Jezus is opgegaan naar de hemel en de leerlingen vurig en eensgezind bidden gebeurt het: de heilige Geest daalt neer op de leerlingen als een soort vlammen, die zich als vuurtongen verspreiden over iedereen. Ze worden vervuld van de Geest en er gebeuren bijzondere dingen. Het is Pinksteren. Dat zet alles in gang.

Vandaag kijken we naar Samaria. Het blijkt een licht ontvlambare stad. Mensen zijn in verwachting van grote dingen. De Samaritanen hoopten - net als de Joden - op een verlosser, een Messias, die alles recht zal zetten. En dan is er in de stad ook nog eens een lokale beroemdheid - Simon - die de mensen versted doet staan met zijn magische kunsten. Hij claimt een groot man te zijn en de mensen kijken tegen hem op: "Gods Grote Kracht" noemen ze hem.

Maar dan komt Filippus, vervuld met de Heilige Geest. En wat hij doet en zegt, is van een geheel andere orde. Simon is gefascineerd door hem, wordt zelfs zijn grootste fan. Hij laat zich dopen en blijft voortdurend bij hem, staat versted van de tekenen en machtige wonderen die hij ziet. En als later Petrus en Johannes mensen de handen opleggen, die vervolgens worden vervuld met de heilige Geest, is Simon nóg meer onder de indruk. Dát wil hij ook kunnen. Deze truc wil hij ook in zijn pakket hebben. Als een vuurwerkliefhebber die een geweldige nieuwe vuurpijl heeft ontdekt. Maar hij snapt het niet. De heilige Geest is geen vuurwerk, maar vuur.

Laten we vanuit dat perspectief kijken: vuur. Wat is het, dat vuur van de heilige Geest? Hoe kom je er aan? En als je het hebt, wat moet je er mee?

Maar nu dus eerst:

1. Wat is het dat Samaria in vuur en vlam zet? Dat zoveel vreugde en verwondering brengt.

Filippus komt naar Samaria en in één klap geeft hij ze alles waar ze naar verlangen: ze verwachtten een profeet, een verlosser, en Filippus zegt: dat is Jezus, hij is de langverwachte Messias. En Filippus vertelt over het Koninkrijk van God, Gods nieuwe wereld, vol gerechtigheid, genezing en genade. Maar de mensen horen niet alleen over dat Koninkrijk, ze zien het ook gebeuren. Ze zien het gebeuren door alle genezingen die hij doet. Verlamden en kreupelen kunnen weer lopen. Veel zichtbaarder kan het niet. En veel mensen worden bevrijd van kwade geesten, die hun verlaten met een luide schreeuw. Waar de heilige Geest aan het werk is, vindt genezing en bevrijding plaats.

Geloof jij het? Dat dat kan? Ook nu?

Ik doe mee met Alpha bij Noorderlicht, en laatst deelden op een avond drie mensen iets over genezing en bevrijding: de een vertelde hoe hij had gebeden voor de genezing van de voet van zijn moeder, zonder dat ze het wist. En vlak daarna kreeg hij een appje, dat ze haar tenen weer kon bewegen. Een ander vertelde hoe hij nadat hij tot geloof was gekomen opeens genezen was van een verslaving waar hij al jaren mee worstelde. En de derde was ik: ik vertelde hoe ik ben bevrijd van kwade geesten, precies zoals je het in de Bijbel leest.

Waar de Heilige Geest aan het werk is, vindt genezing en bevrijding plaats.

De mensen in Samaria zien het gebeuren. En ze horen het goede nieuws van het koninkrijk van God en de koning Jezus. Ze zien het, ze horen het en ze geloven het. Ze laten zich dopen, ook Simon. Maar begrijpt hij het ook?

Het lijkt hem te gaan om de tekenen en de machtige wonderen die hij ziet gebeuren. Dát wil hij ook. Maar daarmee mist hij het belangrijkste punt. Het zijn tekenen: ze laten iets zien, ze verwijzen naar iets anders, veel belangrijkers.

Het wordt nog duidelijker als Petrus en Johannes komen. Als ze merken dat nog niemand is vervuld met de heilige Geest, bidden ze voor de mensen. Ze vragen aan God of ook Samaritanen de Geest mogen ontvangen en de heilige Geest komt. En hoe! Er gebeuren dingen die zó wonderlijk zijn, dat Simon ze geld aanbiedt om ook die macht te krijgen. Hij is een expert op het gebied van magie, en hij ziet er duidelijk handel in. Maar hij snapt het niet.

Bidden is geen kunstje om dingen gedaan te krijgen. Het is God uitnodigen om te doen wat hij wil. De Heilige Geest is geen kracht om een goede truc te doen, om mensen te imponeren. Het is geen vuurwerk, maar vuur. Als je de Heilige Geest ontvangt, dan ontvang je God in eigen persoon.

In het Oude Testament is vuur een teken van Gods aanwezigheid. Mozes leert God kennen als een brandende braamstruik. De struik brandt, maar verteert niet. De ontmoeting is heel persoonlijk, God maakt voor het eerst zijn naam bekend. Als het volk Israël door de woestijn trekt is er speciale tent, het tabernakel, waar God aanwezig is. Overdag bedekt een wolk de tent, 's nachts een vuur. Elke dag weer. Ook bij de roeping van profeten als Jesaja en Ezechiël gaat Gods aanwezigheid gepaard met rook en vuur.

En in het Nieuwe Testament dus die vuurtongen bij Pinksteren. Deze keer niet voor één persoon of één heilige plek, maar voor iedereen. God wil in ieder mens wonen.

We zien bij Filippus wat er kan gebeuren als God aanwezig is, als je vervuld bent met een laaiend vuur. Prachtige dingen: genezing, bevrijding, het doorbreken van grenzen. Tekenen van Gods leven-gevende aanwezigheid.

Dat was het eerste punt. De heilige Geest is geen vuurwerk, geen spectaculair kunstje, maar vuur: Gods aanwezigheid.

Wil jij dat ook?

2. Hoe kom je er aan?

In de tekst lijkt het duidelijk: Petrus en Johannes bidden om de heilige Geest en leggen mensen de handen op en dan worden mensen vervuld met de Geest. Voor Simon is het helder: hier wordt een bepaalde toverformule uitgesproken die bijzondere kracht geeft, en dat wil hij ook. Dus biedt hij ze geld aan om dat geheim ook te leren. Petrus reageert furieus. Hoe durf je, hoe durf je geld te bieden voor iets wat God gratis geeft! En God geeft niet zomaar iets, maar zichzelf in de vorm van zijn Geest, uit liefde voor de mensen.

Wat tekenend is voor Simon: hij vraagt niet om zélf vervuld te worden met die Geest. Nee, hij wil de macht om het bij anderen te doen. Het draait om hem, om zijn macht, om zijn status.

Simon ziet de Geest als vuurwerk, niet als vuur. En vuurwerk koop je, maar vuur overkomt je.

Heb jij ooit de aanwezigheid van iemand gekocht? Ik hoop het niet, je voelt vast wel aan dat het niet klopt. Elke vriendschap, elke liefdesrelatie overkomt je. Je kunt het niet kopen. Zelfs al werk je heel gestructureerd, via een datingsite vol algoritmes, je kunt een relatie niet forceren.

En daar draait het om bij God, een relatie, tussen jou en hem. Paulus schrijft in Romeinen 8:15: "U hebt de Geest niet ontvangen om opnieuw als slaven in angst te leven, u hebt de Geest ontvangen om Gods kinderen te zijn, en om hem te kunnen aanroepen met 'Abba, Vader'."

En in Romeinen 5:5: "Gods liefde [is] in ons hart uitgegoten door de heilige Geest, die ons gegeven is."

Gods Geest, Gods liefde is een cadeau.

Dat is goed nieuws, maar tegelijkertijd ook pijnlijk nieuws. Want wees eens eerlijk: zou je het niet liever zelf willen doen? Zélf willen bereiken? Zélf willen kopen? Misschien niet met geld, maar met je voorbeeldige gedrag, door veel 'christelijke dingen' te doen. Trouw naar de kerk gaan, elke dag bijbel lezen, op de goede manier bidden. Veel geld geven aan goede doelen of altijd andere mensen helpen. Doe jij dat ook, om bewust of onbewust God te pleasen? Ik wel.

Maar zo werkt het niet. God is zó goed, zó volmaakt, zó heilig. Is het niet naïef om te denken dat je met half zelfzuchtige goede daden zijn liefde kunt kopen?

Gelukkig kan dat niet. De enige manier om zijn liefde, zijn aanwezigheid te krijgen is als cadeau. Hoe dat kan? . De heilige Geest, wordt ook wel de Geest van Christus wordt genoemd. Jezus Christus, die zijn leven gegeven heeft voor ons, geeft ons ook zijn Geest.

Wil je dat ook, die Geest? Je mag er om vragen. In Lukas 11:13 verzekert Jezus ons, dat iedereen die om de heilige Geest vraagt hem ook zal krijgen. Iedereen. Ook jij.

En dan kan je iets heel bijzonders overkomen.

Blaise Pascal was een van de grootste wis- en natuurkundigen ooit. Na zijn dood werd een brief gevonden, die hij in de voering van zijn jas had genaaid. In die brief beschrijft hij een intense ervaring met God.

Het begint als volgt:

1654, maandag 23 november van halfelf 's avonds tot half een 's nachts,

VUUR

God van Abraham, God van Isaak, God van Jakob, niet van filosofen en geleerden. Zekerheid, zekerheid, diepe vreugde, vrede.

En zo gaat de brief nog even door... Een beter voorbeeld kon ik niet vinden. Vuurwerk koop je, maar vuur overkomt je.

3. Wat moet je er mee, dat vuur

Als je vervuld bent met de Heilige Geest, wat dan? Laten we kijken naar Filippus. Eerder in Handelingen staat dat hij vervuld was van de heilige Geest. Het was een criterium om uitgekozen te worden als verantwoordelijke voor de voedselverdeling. Dat kan er dus gebeuren: je wordt gevraagd een dienende taak op je te nemen op de plek waar je bent.

Maar al gauw blijkt het een levensgevaarlijke taak. De kerk wordt vervolgd, Filippus vlucht. Maar hij stopt niet. In tegendeel. Waarom?

Ik denk uit liefde. Uit liefde voor God en uit liefde voor de mensen. Vervuld met het vuur van liefde deelt hij het met de mensen in Samaria, doet hij wonderen en brengt mensen tot geloof. En niet zomaar mensen, maar heel andere mensen dan hijzelf.

Zo ook Petrus en Johannes: in een symbolisch moment brengen zij – Joodse leiders van de kerk - de heilige Geest naar die lastige burens, de Samaritanen. Ze leggen ze de handen op, en op dat moment slaat het vuur definitief over buiten het Joodse gebied. De laatste stop voor het de hele wereld in gaat.

En zo is het ooit ook in Nederland terechtgekomen. Door mensen die net als Filippus met gevaar voor eigen leven het goede nieuws brachten, vol vuur van liefde voor God en mensen.

Misschien is het moeilijk voor te stellen in deze tijd waar op zo veel plekken in de kerk het vuur gedoofd lijkt, waar zo veel lauwheid is onder christenen. Maar er blijft altijd iets smeulen en voor je het weet laait het weer op. Het is vaker gebeurd door de eeuwen heen, een opleving. En altijd begint het met een vurig geloof, in het Engels "white-hot faith".

Het wordt tijd dat we de Geest de ruimte geven om het vuur op te stoken. Doe je mee?

De beste manier is door te bidden. Je mag bidden om de heilige Geest. Voor jezelf, en voor anderen. En Jezus heeft beloofd dat hij dan ook komt. En je mag elke dag weer bidden om meer van die Geest, meer van Gods aanwezigheid. God wil het dolgraag. En wie weet wat er dan gebeurt.

Wie weet slaat het vuur over in heel Rotterdam.

Amen.